

“Nikahdankənar doğulmuş uşaqların hüquqi statusu haqqında”

Avropa Konvensiyasına qoşulmaq barədə

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi **qərara alır**:

1. Azərbaycan Respublikası “Nikahdankənar doğulmuş uşaqların hüquqi statusu haqqında” 1975-ci il oktyabrın 15-də Strasburq şəhərində imzalanmış Avropa Konvensiyasına **qoşulsun**.
2. Bu Qanun dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

Heydər Əliyev

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 17 mart 2000-ci il
№ 832-IQ

Qeyri-rəsmi tərcümə

Nikahdankənar doğulmuş uşaqların hüquqi statusu haqqında

Avropa Konvensiyası

Strasburq, 15 oktyabr 1975-ci il

Bu Konvensiyanı imzalayan Avropa Şurasına üzv olan dövlətlər,

nəzərə alınmalıdır ki, Avropa Şurasının məqsədi üzvlər arasında daha da böyük birliyə, xüsusən də hüquq sahəsində ümumi normaların qəbul edilməsinə nail olmaqdan ibarətdir;

çox sayda üzv olan dövlətlərinin nikahdankənar uşaqların və nikah dövründə doğulmuş uşaqların statusu arasındakı fərqləri azaltmaqla nikahdankənar uşaqların hüquqi vəziyyətini yaxşılaşdırmaq üçün səy göstərdiyini qeyd edərək, hüquqi və sosial baxımdan bu cür fərqlər nikahdankənar uşaqları daha az əlverişli vəziyyətə qoyur;

bu sahədə üzv dövlətlərin daxili qanunvericiliklərində əhəmiyyətli fərqlər olduğunu nəzərə alınmalıdır;

nikahdankənar uşaqların vəziyyətinin yaxşılaşdırılmalı olduğuna və onların hüquqi statusu ilə bağlı bəzi ümumi normaların tətbiq edilməsinin bu məqsədə çatmasına kömək edəcəyinə və eyni zamanda üzv dövlətlərin bu sahədəki qanunvericiliyinin birləşməsinə müəyyən töhfə verəcəyinə əmin olaraq;

lakin nəzərə alınsa ki, bu Konvensiyada təsbit edilmiş bəzi normaları dərhal qəbul edə bilməyəcəklərini düşünən dövlətlər üçün ardıcıl mərhələlər təmin etmək lazımdır;

aşağıdakılar barədə razılığa gəldilər:

Maddə 1

Razılığa gələn hər bir tərəf öz qanunvericiliyinin bu Konvensiyanın müddəaları ilə əlaqələndirilməsini təmin etməyi və bu məqsədlə görülməli tədbirlər barədə Avropa Şurasının Baş katibinə məlumat verməyi öhdəsinə götürür.

Maddə 2

Nikahdankənar doğulmuş uşağın anadan mənşəyinin müəyyən olunması yalnız uşağın doğulması ilə müəyyən edilir.

Maddə 3

Nikahdankənar doğulmuş uşağın bu atadan mənşəyinin müəyyən olunması atanın uşağı könüllü etiraf olunaraq və ya məhkəmə qərarı əsasında müəyyən edilir.

Maddə 4

Atalığın könüllü tanınması, daxili qanunvericilikdə müvafiq prosedurlar nəzərdə tutulursa, yalnız uşağı qəbul etmək istəyən və ya qəbul etmiş şəxsin bioloji mənada uşağın atası olmadığı təqdirdə etiraz edilə və ya mübahisə oluna bilər.

Maddə 5

Uşağın mənşəyinin bu atadan olmasının müəyyən edilməsi ilə bağlı işlər üzrə atalığın müəyyən edilməsi və ya təkzib edilməsi üçün elmi sübutlar nəzərdən keçirilməlidir.

Maddə 6

1. Uşağın atasının və anasının üzərinə nikahda doğulmuş bir uşağa baxıldığı kimi, nikahdankənar doğulmuş uşağa baxılması kimi eyni öhdəlik qoyulur.
2. Nikahda doğulan uşağa qulluq etmək öhdəliyinin ata və ya ananın bəzi ailə üzvlərinə həvalə edildiyi hallarda, nikahdan kənar uşağa münasibətdə də eyni öhdəlik onların üzərinə qoyulur.

Maddə 7

1. Uşağın hər iki valideyndən mənşəyi müəyyən edildiyi hallarda, valideyn hüquqları qanunla yalnız ataya verilə bilməz.
2. Valideyn hüquqlarının ötürülməsinə icazə verilməlidir; hüquqların ötürülməsi daxili qanunvericiliklə müəyyən olunur.

Maddə 8

Nikahdankənar doğulmuş uşağın atası və ya anası həmin uşağa münasibətdə valideynlik hüququndan və ya qəyyumluq hüququndan məhrum olurlarsa, müvafiq hallarda valideynlik

hüququndan və ya qəyyumluq hüququndan məhrum olmuş valideyn uşaqla görüş hüququ əldə edə bilər.

Maddə 9

Nikahdankənar doğulmuş uşaq atasına, anasına və onların ailə üzvlərinə nikahdan doğulmuş uşaqla bərabər vərəsəlik hüququna malikdir.

Maddə 10

Nikahdankənar doğulmuş uşağın atası ilə anası arasında nikahın bağlanması həmin uşağa münasibətdə nikahda doğulmuş uşaq kimi bərabər hüquqi status verir.

Maddə 11

1. Bu Konvensiya Avropa Şurasına üzv dövlətlərin imzalanması üçün açıqdır. O, ratifikasiya oluna, qəbul edilə və ya təsdiq oluna bilər. Ratifikasiya olunmuş sertifikatlar, qəbul sənədi və ya razılıq sənədləri Avropa Şurasının Baş katibinə təhvil verilir.

2. Konvensiya üçüncü ratifikasiya şəhadətnaməsinin və ya qəbul olunma və ya təsdiq edilmə sənədinin saxlanca verildiyi gündən üç ay keçdikdən sonra qüvvəyə minir.

3. O, sonradan onu ratifikasiya edən, qəbul edən və ya razılıq verərək imzalayan dövlətə münasibətdə ratifikasiya, qəbul və ya təsdiqetmə sənədinin saxlanmağa verildiyi tarixdən üç ay sonra qüvvəyə minir.

Maddə 12

1. Bu Konvensiya qüvvəyə mindikdən sonra Avropa Şurasının Nazirlər Komitəsi Şuranın üzvü olmayan istənilən dövlətə bu Konvensiyaya qoşulmağı təklif edə bilər.

2. Qoşulma, Avropa Şurasının Baş katibinə qoşulma sənədinin saxlanca təhvil verildiyi gündən üç ay sonra qüvvəyə minir.

Maddə 13

1. Hər hansı bir dövlət ratifikasiya şəhadətnaməsinin, qəbul, təsdiq olunma barədə sənədi və ya qoşulma sənədinin imzalanması və ya saxlanca verilməsi zamanı bu Konvensiyanın tətbiq olunacağı bir və ya bir neçə ərazini göstərə bilər.

2. İstənilən dövlət öz ratifikasiya şəhadətnaməsini və ya qəbul edilməsi, təsdiq edilməsi haqqında sənədi saxlanca verərkən və ya bundan sonra istənilən başqa vaxtda Avropa Şurasının Baş katibinə ünvanlanmış bəyanat vasitəsilə bu Konvensiyanın belə bəyannamədə göstərilən və beynəlxalq münasibətlərə görə məsuliyyət daşdığı və ya onun adından öhdəlik götürmək hüququna malik olduğu hər hansı digər əraziyə göndərə bilər.

3. Əvvəlki bəndə uyğun olaraq verilmiş hər hansı bir bəyanat bu Konvensiyanın 15-ci maddəsinin müddəalarına uyğun olaraq, həmin bəyannamədə göstərilən istənilən əraziyə münasibətdə geri götürülə bilər.

Maddə 14

1. İstənilən dövlət bu Konvensiyanın 13-cü maddəsinin 2-ci bəndinə uyğun olaraq öz ratifikasiya, qəbul, təsdiq və ya qoşulma haqqında sənədi imzalayarkən və ya saxlanca təhvil verərkən bu Konvensiyanın 2-10-cu maddələrinin müddəaları ilə bağlı 2-3 qeyd-şərt verə bilər.

2. Ümumi xarakterli qeydlərə yol verilmir; hər bir qeyd-şərt yalnız bir müddəa ilə bağlı ola bilər. 2. Hər bir qeyd-şərt sözügedən Tərəfə münasibətdə bu Konvensiyanın qüvvəyə mindiyi tarixdən beş il müddətində etibarlıdır. Onun qüvvədə olma müddəti başa çatmazdan əvvəl hər bir belə dövrün sonuna qədər Avropa Şurasının Baş katibinin adına Bəyannamə ilə müraciət edərək onun növbəti beş illik müddət ərzində qüvvədə olma müddəti uzadıla bilər.

3. Razılığa gələn istənilən tərəf əvvəlki bəndlərin müddəalarına uyğun olaraq, qəbul edildiyi gündən qüvvəyə minən Avropa Şurasının Baş katibinin adına bəyannamə təqdim etməklə etdiyi müddəanı tamamilə və ya qismən ləğv edə bilər.

Maddə 15

1. Razılığa gələn hər hansı bir Tərəf həmin tərəfə aid olan məsələdə bu Konvensiyanı denonsasiya edib Avropa Şurasının Baş katibinə müvafiq bildiriş göndərə bilər.

2. Denonsasiya baş katib tərəfindən bildiriş alındığı tarixdən altı ay sonra qüvvəyə minir.

Maddə 16

Avropa Şurasının baş katibi Şuraya üzv olan dövlətləri və bu Konvensiyaya qoşulmuş hər bir dövləti xəbərdar edir:

- a) Konvensiyanın imzalanmasının istənilən aktı barədə;
- b) hər hansı ratifikasiya olunması barədə, təsdiq və ya qoşulma haqqında sənədin saxlanca verilməsi barədə;
- c) 11-ci maddəyə uyğun olaraq bu Konvensiyanın hər hansı bir qüvvəyə mindiyi tarix barədə;
- d) 1-ci maddənin müddəalarına uyğun olaraq alınan hər hansı bir bildiriş;
- e) 13-cü maddənin 2-ci və 13-cü bəndlərinin müddəalarına uyğun olaraq alınan hər hansı bir bəyannamə barədə;
- f) 14-cü maddənin I bəndinin müddəalarına uyğun olaraq edilmiş hər hansı qeyd-şərt barədə;
- g) 14-cü maddənin 2-ci bəndinə uyğun olaraq hər hansı qeyd-şərtin yenilənməsi barədə;
- h) 3-cü maddənin 14-cü bəndinin müddəaları ilə əlaqədar hər hansı bir bəndin çıxarılması;

i) 15-ci maddənin müddəalarına və denonsasiyanın qüvvəyə minmə tarixinə uyğun olaraq alınan hər hansı bir bildiriş barədə.

Bunun təsdiqi olaraq lazımi qaydada səlahiyyətli olan aşağıdakı imza edənlər şəxslər bu Konvensiyani imzaladılar.

1975-ci il oktyabrın 15-də Strasburqda ingilis və fransız dillərində, hər iki mətn eyni autentik olmaqla, Avropa Şurasının arxivində saxlanılan bir nüsxədə imzalanmışdır.

Avropa Şurasının baş katibi təsdiq edilmiş nüsxələri imzalayan və Konvensiyaya qoşulmuş hər bir dövlətə nüsxələrin sürətlərini göndərir.